

Teaching Guide

Identifying Data					2021/22
Subject (*)	Historiographical Sciences and Techniques		Code	710G04019	
Study programme	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	Third	Optional	6	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Humanidades				
Coordinador	Ruiz Astiz, Javier	E-mail	j.ruiz.astiz@udc.es		
Lecturers	Ruiz Astiz, Javier	E-mail	j.ruiz.astiz@udc.es		
Web					
General description	Coñecer as principais Ciencias e Técnicas Historiográficas e os seus obxectos de estudo: Paleografía, Diplomática, Iconografía, Sixilografía, Cronoloxía, Numismática ou Codicoloxía-Bibliografía.				
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1 - Know and understand the theoretical and methodological principles of information and documentation management to apply them in their professional activity
A2	CE2 - Have the humanistic knowledge that allows you to have a solid culture to contextualise the acquired knowledge
A3	CE3 - Knowing the reality and the social conditioning factors that influence the management of information
A4	CE4 - Master the foundations of the behavior of individuals in the search, recovery and use of information, taking as a point of reference the aspects of motivation, environment and context
A5	CE5 - Master the relevant sources of information that allow you to effectively meet the demands of users for both research and business
A6	CE6 - Search and retrieve information in various media to respond to the demand of information users
A20	CE20 - Master the bases to develop research activities using multidisciplinary methods and principles
B1	CB1 - Possess and understand knowledge that provides a basis or opportunity to be original in the development and / or application of ideas, often in a research context
B2	CB2 - Apply the knowledge acquired and their ability to solve problems in new or unfamiliar environments within broader (or multidisciplinary) contexts related to their area of study
B3	CB3 - Be able to integrate knowledge and face the complexity of making judgments based on information that, being incomplete or limited, includes reflections on social and ethical responsibilities linked to the application of their knowledge and judgments

B4	CB4 - Know how to communicate their conclusions -and the knowledge and ultimate reasons that sustain them- to specialized and non-specialized audiences in a clear and unambiguous way
B5	CB5 - Possess the learning skills that allow them to continue studying in a way that will be largely self-directed or autonomous
B6	CG1 - Capacity for cooperation, teamwork and collaborative learning
B7	CG2 - Capacity for reflection and critical reasoning
B8	CG3 - Capacity for planning, organization and management of resources, information and operations
B9	CG4 - Capacity for analysis, diagnosis and decision making
B10	CG5 - Ability to work in an international and global context
B11	CG6 - Ability to understand the importance, value and function of the Digital Information and Documentation Management in the current ICT society
C1	CT1 - Express correctly, both orally and in writing, in the official languages ??of the autonomous community
C2	CT2 - Use the basic tools of information and communication technologies (ICT) necessary for the exercise of their profession and for learning throughout their lives
C3	CT3 - Develop oneself for the exercise of a citizenship that respects democratic culture, human rights and the gender perspective
C4	CT4 - Understand the importance of the entrepreneurial culture and know the means available to entrepreneurs
C5	CT5 - Acquire skills for life and habits, routines and healthy lifestyles
C6	CT6 - Develop the ability to work in interdisciplinary or transdisciplinary teams, to offer proposals that contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development
C7	CT7 - Assess the importance of research, innovation and technological development in the socio-economic and cultural progress of society
C8	CT8 - Have the ability to manage time and resources: develop plans, prioritize activities, identify criticisms, establish deadlines and comply with them

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer as principais Ciencias e Técnicas historiográficas e os seus obxectos de estudo: Paleografía, Diplomática, Iconografía, Sixilografía, Numismática e Codicología-Bibliografía.	A1 A2 A3 A20	B1 B2	C1 C2 C3
Coñecer as escrituras occidentais europeas dende a Antigüedad até 1600. Coñecer a evolución da escritura latina e a súa produción documental dende a Idade Media até a actualidade.	A1 A2 A3 A4 A5 A6	B3 B4	C1 C2
Traballar (lectura e análise) de maneira asidua e exhaustiva cos documentos manuscritos dos séculos XVI ao XVIII. Analizar as principais características gráficas das letras do devandito período.	A1 A2 A4 A5 A6	B5 B6 B7 B8 B11	C4 C8
Acadar as destrezas teóricas e metodolóxicas que permitan ao alumnado un perfecto coñecemento dos documentos que integran o universo histórico e das súas características.	A1 A2 A6	B9 B10	C5 C6 C7

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Ciencias e Técnicas Historiográficas	1.1. Que son? 1.2. Características básicas 1.3. Novas realidades dixitais (recursos e ferramentas)

2. Paleografía	2.1. Fundamentos básicos 2.2. Evolución da escritura dende a Antigüedade até a Idade Media 2.3. Evolución da escritura ao longo da Idade Moderna
3. Diplomática	3.1. O documento e as súas características 3.2. Evolución da Diplomática
4. Iconografía	4.1. Aspectos básicos 4.2. Elementos iconográficos nas fontes documentais
5. Outras técnicas historiográficas	5.1. Cronoloxía 5.2. Sixilografía 5.3. Numismática 5.4. Codicoloxía-Bibliografía

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 C3 C6 C7	21	0	21
Mixed objective/subjective test	A2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 C1 C2 C4 C5	2	20	22
Supervised projects	B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C8	8	30	38
Workbook	A1 A2 A3 A4 B8 B9 B11 C1 C2	2	14	16
Student portfolio	A4 A5 A6 A20 B1	21	30	51
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Tanto a parte teórica como a práctica serán explicadas en clase.
Mixed objective/subjective test	Proba que pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación sobre os contidos teóricos e prácticos da materia para a avaliación dos coñecementos adquiridos.
Supervised projects	Presentarase un traballo relacionado cun dos temas da materia. O traballo terá como data límite de entrega 20 días antes do exame final.
Workbook	Efectuaranse diversas lecturas para que o alumnado faga un resumo, comentario e análise crítico do asunto exposto.
Student portfolio	Cartafol de traballo do alumnado que deberán entregar periodicamente e no prazo estipulado ao profesor coas distintas actividades expostas nas aulas: exercicios prácticos para o seguimento dos coñecementos adquiridos.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Workbook Student portfolio Supervised projects	Haberá atención personalizada para todas as metodoloxías descritas: prácticas, clases teóricas e traballo tutelado. En ocasións esta atención será no gabinete, en clase, via e-mail e via moodle. Nota para estudantes con "dispensa académica de exención de asistencia": De maneira específica, as medidas de adicación para el ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia? son as que seguen: -Os/as alumnos/as deben poñerse de acordo co profesor para fixar varias tutorías coa fin de seguir a materia con efectividade. -Deben asistir a clase o mínimo de horas fixadas no regulamento. -Deben realizar un examen teórico e práctico así como entregar as lecturas e o traballo. -As datas de entregas oficiais fixadas para os/as alumnos/as que asisten a clase non aplican para estos/as alumnos/as quienes entregarán todo o que teñan que entregar como muy tarde 20 días antes do examen oficial definitivo.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workbook	A1 A2 A3 A4 B8 B9 B11 C1 C2	Efectuaranse 1-2 lecturas sobre os temas expostos nas aulas.	10
Student portfolio	A4 A5 A6 A20 B1	Valorarase a adecuación do portafolios presentado aos temas propostos para cada actividade, o contido, a coherencia da súa estrutura, a redacción e a presentación. Entregarase cada actividade na data indicada polo profesor. Non se avaliarán as actividades presentadas fóra de prazo, con faltas de ortografía ou aquelas que incumpran as indicacións prescritas para a súa elaboración.	30
Mixed objective/subjective test	A2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 C1 C2 C4 C5	Avaliaranse os contidos das respostas, a adecuación das mesmas ás preguntas realizadas, a capacidade de argumentación, o emprego da terminoloxía, a expresión escrita, a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), a creatividade e o espírito crítico. Non se corruxirán aquelas respostas que conteñan faltas de ortografía ou non contesten ó tema exposto.	40
Supervised projects	B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C8	Computaranse os traballos tutelados individuais que se encomenden.	20

Assessment comments

É requisito imprescindible para aprobar presentar as lecturas, prácticas de clase (portafolios do alumno) e o traballo tanto oralmente como de forma escrita.

Para aprobar o estudante debe conseguir un mínimo de 5/10 no traballo e tamén nas lecturas e prácticas. Si este non é o caso o alumno está suspenso. Ademais, na proba mixta o discendente ten que aprobar o exame para superar a materia.

Non hai diferenza na avaliación entre a primeira e a segunda oportunidade.

Nota para estudantes con "dispensa académica de exención de asistencia":

De maneira específica, as medidas de adicación para o ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia? son as que seguen:

-Os/as alumnos/as deben poñerse de acordo co profesor para fixar varias tutorías coa fin de seguir a materia con efectividade.

-Deben asistir a clase o mínimo de horas fixadas no regulamento.

-Deben realizar tanto o examen como as prácticas, as lecturas e o traballo.

-As datas de entregas oficiais fixadas para os/as alumnos/as que asisten a clase non aplican para estos/as alumnos/as quienes entregarán todo o que teñan que entregar como muy tarde 20 días antes do examen oficial.

a. Para a primeira oportunidade os criterios e as actividades de avaliación para este alumnado son: prácticas, teoría, lecturas e traballo de fin de curso. O peso que tendrán na avaliación é o arriba indicado.

b. Para a segunda oportunidade os criterios e as actividades de avaliación para este alumnado son os mesmos que en a.

Plaxio:

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara á convocatoria extraordinaria.

Sources of information

Basic	Canellas López, Ángel. Exempla scripturarum latinarum : in usum scholarum / Ang. Canellas Caesaraugustae [Zaragoza] : Librería General, 1974. Canellas López, Ángel. Exempla scripturarum latinarum : in usum scholarum / Ang. Canellas Caesaraugustae [Zaragoza] : Librería General, 1974. Carmona de los Santos, M. Manual de sigilografía. Subdirección General de los Archivos Estatales. Madrid, 1996. Carmona de los Santos, M. De sellos y blasones: sigiloheraldica para archiveros. S & C Ediciones. Carmona, 1996. Gil Farrés, O. Introducción a la numismática. Asociación Numismática Española. Museo Casa de la Moneda. Madrid, 1993. Introducción a la Paleografía y la Diplomática general / Editor, Ángel Riesco Terrero ; [Coautores, Ana Belen Sánchez Prieto et al.] . Madrid : Síntesis, D.L. 1999. Millares Carlo, Agustín. Tratado de paleografía española / Agustín Millares Carlo ; con la colaboración de José Manuel Ruiz Asencio . - 3a. ed. Madrid : Espasa-Calpe, 1983. Núñez Contreras, Luis. Manual de paleografía: fundamentos e historia de la escritura latina hasta el siglo VIII/ Luis Núñez Contreras; bibliografía de María del Carmen Lozano Sánchez; prólogo de Josefina Mateu Ibars Madrid : Cátedra, D.L. 1994. Paleografía y escritura hispánica / Juan Carlos Galende Díaz, Susana Cabezas Fontanilla, Nicolás Ávila Seoane (coords.) . Madrid : Síntesis, D.L. 2016. Riesco Terrero, A. Introducción a la sigilografía. Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Madrid, 1978. Riesco Terrero, A.; Arnall Juan, Mª A. Introducción a la paleografía y la diplomática general. Síntesis (coleccion. Letras universitarias, 21). Madrid, 1999. Romero Tallafigo, Manuel. Arte de leer escrituras antiguas : paleografía de lectura / Manuel Romero Tallafigo, Laureano Rodríguez Liáñez, Antonio Sánchez González . - 3ª ed. amp. Huelva : Universidad de Huelva, 2003. Tamayo, A. Archivística, diplomática y sigilografía. Cátedra. Madrid, 1996.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.